

СВІТОВІ ОСВІТНІ ТРЕНДИ: НАВЧАННЯ ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ПЕРЕПІДГОТОВКИ ТА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
УДУ імені МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА

СВІТОВІ ОСВІТНІ ТРЕНДИ: НАВЧАННЯ ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції
присвяченої 190-річчю Університету
та 50-річчю Інституту

20–21 червня 2024 року

Київ
Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова
2024

За загальною редакцією професора **В. П. СЕРГІЄНКА**

Редакційна колегія:

- В. П. Андрущенко* – член-кореспондент НАН України, академік Національної академії педагогічних наук України, доктор філософських наук, професор;
- Р. Г. Драпушко* – проректор з науково-педагогічної роботи (адміністративно-господарська діяльність), кандидат філософських наук, доцент;
- В. Г. Лавриненко* – проректор з міжнародних зв'язків, кандидат історичних наук, професор;
- Н. В. Марченко* – кандидат педагогічних наук, доцент;
- Шебень Володимир* – кандидат педагогічних наук, професор (Пряшевський університет, Словаччина);
- В. П. Сергієнко* – доктор педагогічних наук, професор;
- В. М. Слабко* – доктор педагогічних наук, професор;
- Г. М. Торбін* – проректор з наукової роботи, доктор фізико-математичних наук, професор;
- В. І. Федоришин* – доктор педагогічних наук, професор;
- Л. І. Гладка* – кандидат фізико-математичних наук, доцент.

С 24 **Світові освітні тренди: навчання впродовж життя в інформаційному суспільстві:** збірник мат. Міжнародної науково-практичної конф., присвяченої 190-річчю Університету та 50-річчю Інституту. – Київ : Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2024. – 278 с.

До збірника ввійшли матеріали учасників Міжнародної науково-практичної конференції “Світові освітні тренди: навчання впродовж життя в інформаційному суспільстві”, у яких науковці розглядають актуальні питання теорії, методології та практики неперервної освіти в умовах соціальних та інформаційних змін.

Матеріали збірника можуть бути використані науковцями, практиками, здобувачами вищої освіти в галузі психології, педагогіки та дотичних до них наук.

глобалізації визначається його здатністю до навчання” [5, с. 97]. Завданням державної політики у сфері освіти дорослих має бути сприяння розвитку громад та регіонів, що навчаються, адже саме вони мають, усвідомлене всіма суб’єктами реалізації цієї політики, зобов’язання сконцентруватися на освіті дорослих як провідного фактору розвитку.

Таким чином, зважаючи на важливість і цінність освіти дорослих як невіддільного компонента освіти впродовж життя у світовому масштабі, її надважливу роль як інструменту отримання можливості для рефлексії своєї ролі як громадянина/громадянки і можливих шляхів реалізації цієї ролі у суспільстві, а також орієнтацію на зміцнення демократії в цілому, вважаємо вкрай необхідним прискорення процесів практичної реалізації вищезазначених організаційно-правових умов її ефективного функціонування в освітній політиці України.

Література:

1. Кашуба О. М. Зарубіжний досвід реалізації системи безперервної освіти та перспективи його впровадження в Україні. *Інвестиції: практика, досвід*. 2011. № 10. С. 43-48.
2. Концепція освіти дорослих в Україні / укл. : Л. Б. Лук’янова. Ніжин : ПП Лисенко М.М., 2011. 24 с.
3. Нікітчина С. Освіта дорослих як соціально-економічна та педагогічна проблема. *Освіта дорослих: теорія, досвід, перспектива*. 2013. URL : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/OD_2011_3\(1\)_7](http://nbuv.gov.ua/UJRN/OD_2011_3(1)_7)
4. Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи : зб. наук. пр. Київ : Едельвейс, 2012. Вип. 5. 306 с.
5. Прийма С. М., Орлов А. В., Аніщенко О. В., Кучина К. О. Освітні потреби жителів Запорізької області: стан і потенціал для розвитку регіону, що навчається. URL : <https://scienceandeducation.pdpu.edu.ua/articles/2017-2-doc/2017-2-st17>

УДК 027.7:004.738.1]:001.891

*Марієнко А. О.,
учений секретар наукової бібліотеки
Українського державного університету
імені Михайла Драгоманова,
м. Київ, Україна*

МОДИФІКАЦІЯ ФУНКЦІОНАЛУ ТА СТРУКТУРИ ВЕБ-САЙТУ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ УДУ ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА У КОНТЕКСТІ ПІДТРИМКИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

В епоху цифрових технологій та глобалізації, роль наукових бібліотек значно розширюється, виходячи за межі традиційного зберігання та надання доступу до фізичних носіїв інформації. Веб-сайти наукових бібліотек стають важливими інструментами підтримки наукових досліджень, забезпечуючи науковців необхідними ресурсами та можливостями для обміну інформацією. Одним із таких важливих осередків цифрової забезпеченості для академічного середовища є веб-сайт Наукової

бібліотеки Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Зважаючи на стрімкий розвиток інформаційних технологій та зростаючі потреби наукової спільноти, виникає необхідність у постійній модернізації веб-сайту бібліотеки. Ця модернізація повинна включати як функціональні, так і структурні зміни, що дозволять підвищити ефективність використання даного ресурсу та сприятимуть більш продуктивній науковій діяльності. Особлива увага в цьому контексті приділяється вже проведеній реорганізаційній роботі на сторінці “Науковцю”, яка є ключовим розділом для підтримки дослідницьких процесів.

Метою цієї роботи є дослідження та впровадження змін у функціонал та структуру веб-сайту Наукової бібліотеки з подальшим покращенням доступу до наукових ресурсів, створенням більш логічної, інтуїтивно зрозумілої та зручної для використання платформи, що сприятиме ефективному обміну інформацією та співпраці між науковцями.

В результаті проведеної роботи очікується значне підвищення ефективності веб-сайту як інструменту підтримки наукових досліджень, більш активне сприяння зміцненню науково-дослідної бази та інтелектуального потенціалу університету, забезпечення його інтеграції у світову наукову спільноту. Отже, розглянемо детальніше результат реорганізації змісту і структурних складових сторінки “Науковцю”.

1. У верхній частині сторінки було розміщено кнопку – посилання “Персональні ідентифікатори науковців УДУ імені Михайла Драгоманова”, котра перенаправляє користувача на внутрішню сторінку з переліком цифрових ідентифікаторів дослідників (таких, як ORCID, Google Академія, Scopus ID, Research ID (WoS) з активними лінками на персональні профілі. Перелік завжди підтримується в актуальному стані, і таким чином, забезпечується швидкий доступ науковця до релевантної інформації.

2. Нижче розміщено блоки – посилання:

- ідентифікація науковців (відкриває доступ до однойменної внутрішньої сторінки “Ідентифікація науковців” з переліком онлайн – платформ персональної ідентифікації та унікальних цифрових ідентифікаторів дослідників, а також актуальними на даний момент інструкціями зі створення та керування авторськими профілями на таких платформах як ORCID, Scopus, Web of Science та Google Scholar);

- комунікаційні мережі дослідників (відкриває доступ до однойменної внутрішньої сторінки “Комунікаційні мережі дослідників” з переліком найбільш затребуваних соціальних мереж саме для науковців);

- метрики журналів (відкриває доступ до однойменної внутрішньої сторінки “Метрики журналів”, яка містить всю необхідну інформацію про пошукові системи і бази даних наукових цитувань, а також спеціальні наукометричні та контекстуальні показники, що допомагають оцінити видання);

- індекс Гірша (відкриває доступ до однойменної внутрішньої сторінки “Індекс Гірша” з інформацією про те, як обчислювати наукометричний показник h-index та працювати з ним).

3. Нижче розміщено окрему кнопку – посилання “Наукові ресурси. Бази даних”, котра перенаправляє користувача на іншу внутрішню сторінку сайту “Ресурси” з переліком авторитетних ресурсів, необхідних для науково – дослідної діяльності: наукометричних повнотекстових баз даних (Scopus, Web of Science, Science Direct, Springer Nature), видавництв та колекцій рецензованої наукової літератури,

спеціальних дослідницьких баз даних. Саме механізм доступу науковця до цих ресурсів було докорінно переглянуто й змінено задля оптимального розміщення елементів на сторінці “Науковцю” та зручного її перегляду.

4. Нижче розміщено перелік бібліотечних сервісів для науковців, які Наукова бібліотека надає академічній спільноті та завдяки яким приймає безпосередню участь у підтримці наукових досліджень. Він містить каскад з наступних блоків – посилань:

- консультації для дослідників (відкриває доступ до однойменної внутрішньої сторінки “Консультації для дослідників” з детальною інформацією та роз’ясненнями щодо найбільш актуальних питань, котрі виникають у науковців при роботі з наукометричними базами даних, електронними архівами, науковими публікаціями, персональними профілями тощо);

- визначення індексів УДК та авторського знака (ця послуга є вельми актуальною, оскільки УДК вказується у наукових статтях для зручності ідентифікації та пошуку публікацій з певної наукової сфери. Даний блок відкриває доступ до однойменної внутрішньої сторінки “Визначення індексів УДК та авторського знака”, де, власне, міститься вся необхідна довідкова інформація з цього питання);

- оформлення бібліографічних списків (відкриває доступ до однойменної внутрішньої сторінки “Оформлення бібліографічних списків”, котра містить всю необхідну інформацію, якою може скористатися науковець у процесі складання та оформлення бібліографічних списків використаних джерел у дисертаціях та інших наукових роботах);

- МБА та електронна доставка документів (відкриває доступ до однойменної внутрішньої сторінки “МБА та електронна доставка документів” Ця послуга є вельми актуальною у контексті віддаленого обслуговування користувачів та задоволення дослідницьких потреб кожного з них);

- заходи для навчання та досліджень (відкриває доступ до однойменної внутрішньої сторінки “Заходи для навчання та досліджень” з інформацією щодо опанування кейсами ефективного використання цифрових інструментів для навчання та дослідницької діяльності);

- академічна доброчесність (відкриває доступ до однойменної внутрішньої сторінки “Академічна доброчесність”, котра містить п’ять інфоблоків з усією необхідною інформацією для науковців стосовно дотримання академічної етики у дослідженнях, перевірки робіт на плагіат, а також багато корисних посилань на ресурси, пов’язаних з академічною доброчесністю);

- вибір журналу для наукових публікацій (відкриває доступ до однойменної внутрішньої сторінки “Вибір журналу для наукових публікацій”, котра містить всю необхідну інформацію щодо пояснення важливості вибору відповідного журналу для опублікування наукових статей; вказівки щодо критеріїв, які можуть впливати на вибір журналу; посилання на корисні ресурси, які допоможуть вибрати відповідний журнал для публікації наукових статей; перелік платформ та інструментів для пошуку журналів за тематикою чи іншими критеріями);

- замовлення списку літератури за темою (нова послуга, яка дозволяє представникам університетської спільноти отримувати від фахівців Наукової бібліотеки готовий перелік джерел за темами дослідження / дисципліни / ОПП. У перспективі дана послуга має не лише відіграти важливу роль в підтримці наукових досліджень, але й популяризувати сторінку “Науковцю” серед дослідників).

Останнім на сторінці розміщено інфоблок “Рейтинги ЗВО”. Він містить усю

інформацію, яка стосується міжнародних рейтингів університетів світу, рейтингів навчально-наукових інституцій світу, рейтингів найбільш цитованих університетів, моніторингу суб'єктів науково-видавничої діяльності України. Окремо винесено посилання на рейтинг Українського державного університету імені Михайла Драгоманова у Ukrainian National h-index ranking.

Отже, в результаті модифікації функціоналу та структури веб-сайту Наукової бібліотеки УДУ імені Михайла Драгоманова, яка була здійснена за результатами опитувань та відстеження актуальних інформаційних блоків сайту сторінки “Науковцю” було досягнуто значного покращення у механізмі доступу до наукових ресурсів. Ця ініціатива спрямована на полегшення навігації, забезпечення доступності інформації та стимулювання активного обміну знаннями серед науково-дослідної спільноти.

УДК 378.147:004.42

*Назаренко В. С.,
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри інформаційних систем і технологій
Українського державного університету
імені Михайла Драгоманова,
м. Київ, Україна*

НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ МЕХАНІЗМІВ РОЗГАЛУЖЕНЬ ТА ЦИКЛІВ НА ОСНОВІ ВИКОРИСТАННЯ КОНЦЕПЦІЇ УМОВНИХ ТА БЕЗУМОВНИХ ПЕРЕХОДІВ

Програмування, і загалом навички роботи з комп'ютером є дуже важливими у світі. Тому студенти, що вивчають програмування, опановують не тільки сучасну технологію, що стрімко розвивається, але й розвивають логічне мислення, точність формулювань, акуратність, роботу з даними і багато іншого. Але, якщо в процесі навчання не було пропедевтичного вивчення алгоритмізації та програмування, у невмотивованих до різних курсів інформатичних дисциплін студентів виникає незрозуміння необхідності вивчення відповідного розділу навчальної дисципліни. І для викладача стає актуальним завданням – формування мотивації [3] та пізнавального інтересу у процесі навчання програмуванню.

При навчанні програмування студентів молодших курсів (у тому числі спеціальностей, де програмування в будь-якому вигляді не є профільним) можуть виникнути проблеми з розумінням базових конструкцій мови. Для студентів, які раніше займалися програмуванням, особливу складність з базових конструкцій мов імперативного програмування є розгалуження і цикли [1], бо вони порушують природний порядок виконання лінійного коду. У різних мовах програмування, починаючи з нижчого рівня Сі і закінчуючи сучасними мовами високого рівня, є досить багато різних видів циклів та їх форм, у зв'язку з чим може виникати плутанина з послідовністю виконання дій у програмі. Однак на мові асемблера [2] все